

Η Φύση του Νου στον Αριστοτέλη

Peter Hacker

Περίληψη Διαλόγου

Ο Διάλογος διαδραματίζεται στα Ηλύσια Πεδία. Οι συμμετέχοντες είναι ο Richard (ένας Οξφορδιανός φιλόσοφος της δεκαετίας του '50), ο Jill (ένας σύγχρονος φιλόσοφος), ο Frank Craik (ένας Αμερικανός νευροβιολόγος), ο Descartes και ο Αριστοτέλης.

Ο Διάλογος ανοίγει με την έγερση προβλημάτων ενός ευρέος φάσματος· αφορούν τον νου, τον εαυτό, την ψυχή και τη σχέση του νου με το σώμα. Ο Descartes εισέρχεται στη σκηνή και υπερασπίζεται την άποψή του, σύμφωνα με την οποία ο νους είναι μια ουσία που έχει ως διακριτικό γνώρισμα τη σκέψη. Οι νοητικές ιδιότητες είναι ιδιότητες του νου. Οι φυσικές ιδιότητες είναι ιδιότητες του σώματος. Ο νους και το σώμα διαμορφώνουν μια αμφίδρομη αιτιώδη σχέση. Αυτή η αντίληψη τίθεται καταρχάς υπό επεξεργασία και στη συνέχεια υποβάλλεται σε κριτική. Εξετάζεται, επίσης, η θεωρία της ταυτότητας νου και εγκεφάλου, η οποία τελικά αναδεικνύεται ως ανεπαρκής. Ο Αριστοτέλης εισέρχεται στη σκηνή και προωθεί τη δική του βιολογική προσέγγιση του νου. Η Αριστοτελική έννοια της *ψυχής* τίθεται υπό διερεύνηση, ενώ η *λογιστική ψυχή* προβάλλεται ως εκείνη που διαφοροποιεί τον άνθρωπο από τα υπόλοιπα ζώα του ζωϊκού βασιλείου. Η *λογιστική ψυχή* αποτελείται από τις διακριτές δυνάμεις του θεωρητικού νου και της λογιστικής βούλησης. Σε αντιδιαστολή προς τον Καρτεσιανό νου, η ψυχή δεν είναι ένα δρών υποκείμενο, αλλά ένα σύνολο δυνάμεων. Πράττει κανείς με τον νου, όχι όπως πράττει με ένα όργανο (χέρια ή πόδια), αλλά όπως πράττει με τα χαρίσματά του. Εν αντιθέσει προς τις δυϊστικές αντιλήψεις, οι νοητικές ιδιότητες είναι ιδιότητες του ανθρώπινου έμβιου όντος και όχι του νου —με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, η όραση είναι μια ιδιότητα του έμβιου όντος και όχι των ματιών του.